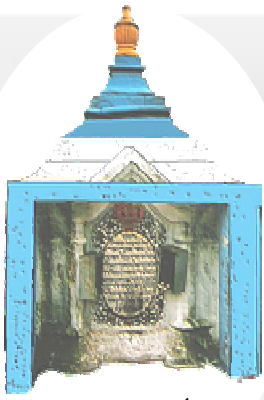

אור נחמיה

הבטאון לקהילת יוצאי קוצ'ין - הודו

יוצא לאור לכבוד הצדיק המקובל האלוכי
הרב נחמיה מוטא זצוק"ל

בהכוונתו של מורנו ורבנו הרה"ג רבי יעקב יעקב שליט"א
רב הקהילה ומרא דאתרא של מושב "תעוז"

גליון מס' 21

קוראים יקרים!

"כל הרגיל בנר שבת ונר חנוכה - יזכה לבנים תלמידי חכמים" (עפ"י הגמי בשבת) כי מהותו של נר חנוכה הוא בכוח הראייה, כי כשהאדם, רואה ומביט אל הדרך, אזי מגלה הוא את המכשולים המפריעים לו להתקדם, ואז יכול הוא להתגבר עליהם, אולם אם האדם נמצא בחדר חשוך, אזי לבטח ייפול, כי ירבו המכשולים, וכמו כן בנר שבת, שאחת הסיבות שהתקינו להדליק נר שבת, משום שלום בית, שהאדם לא יתקל במכשולים בביתו ויבוא לידי מחלוקת בבית. ועל ידי קיום ב' הנרות הללו ומהותם הפנימית שהיא לדעת מהי הדרך האמיתית וכיצד להגיע אליה, אזי זוכים לבנים תלמידי חכמים כמו שכתוב: "כי נר מצוה ותורה אור" ויהי רצון שנוכה לניסים ונפלאות ישועות ונחמות, כשם שעשה הקב"ה בזמן המכבים, כן ישיע אותנו בימים ההם בזמן הזה יחד עם כל בית ישראל, אמן.

שלכם - אריה

ספורים ועדויות על הרב המקובל

רבי נחמיה מוטא זצוק"ל

ערוך מתוך הספר קולס "הבוחר בשירי זמרה"
לרגל יומא דהילולה (הצ'ורודה)

"אלוקים באזנינו שמענו אבותינו סיפרו לנו, פעל פעלת בימיהם בימי קדם" (תהילים מד')

לפני כארבע מאות וחמישים שנה לערך, הוריד הקב"ה נשמה גדולה בארץ תימן, הרב המקובל רבי נחמיה מוטא זצ"ל, שם למד תורה בנגלה ובנסתר, וכשגזרה מלכות על יהדות תימן שלא ללמוד תורה, והתנכלו ליהודים, נתפס ונגזר עליו מיתה... בוקר הוצאתו להורג, כשנכנסו לתא מעצרו, נדהמו השומרים לגלות שהצדיק איננו, ולא נמצא שום סימן של פירצה או דרך מילוט אחר... העלמותו המסתורית נעוצה בפסוק: "כי בי חשק ואפלטוהו אשגבהו כי ידע שמי" - ידע רבנו זצ"ל את סוד קפיצת הדרך, ובה השתמש כדי למלט עצמו מהכלא ולהגיע לקוצ'ין שבחבל מאלבר, שם הכירו אותו ראשי הקהילה היהודית, כגברא רבה, אשר כל רז לא אניס ליה, כחכם ובקי גדול, ומינוהו לרב עליהם, כפי המסופר, בקוצ'ין נשא אשה, אך לא השאיר צאצא אחריו, אשר ימשיך דרכו. אולם שיריו שחיבר הם ממשיכי דרכו, ופיוטים אלו נכנסו לסדר התפילה בקרב העדה. מהשם שניתן לו: רבי נחמיה מוטא - שנקרא בשפה המקומית: "זקן", ניתן לשער שהגיע לגיל מופלג, ובשנת הושלם ליצירה, "אראלים ומצוקים אחזו בארון הקודש", באור נר ראשון של חנוכה (כ"ה בכסליו) - נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש".

"יהללך זר ולא פיך, נכרי ואל שפתיך" - סיפור זה נשמע כאגדה, אך לולא עדות חיה ודוממת אשר ניצבת עד היום, הוא קברו וציונו של הרב זצוק"ל, שכאשר נטמן בבית הקברות היהודי, כשמסביבו היו הרבה קברים נוספים, ולאחר זמן החליטו השלטונות להרוס את בית הקברות ולבנות שם בתים. הרי שמיד הרסו את כל הקברים, אך במקום קברו של הרב, לא יכלו לגעת, ואכן עד היום ניתן לראות מראה מפליא, כאשר ישנם שידרת בתים של מקומיים, ובינות לבתים, מתגלה במלא יפעתו והודו, קברו של הרב המקובל "אשר שפעת אור תורתו זורח בכל תפוצה" (כנכתב במצבתו), ספורים רבים התהלכו סביב קברו של הרב, אך ישנה עובדה אחת:

"ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישרים אתו" (משלי ט"ז)

יהי רצון שזכותו של רבנו תעמוד לנו ולכל בית ישראל,

ונושע תשועת עולמים בבניית בית המקדש בחיינו בקרוב, אמן.

(תשועות חן חן לעורכי הקולס "הבוחר בשירי זמרה")

על הרשות לקחת מאמר זה מספרם

אור נחמיה

אגוד קהילות יוצאי קוצ'ין

טלפון מערכת: 0527-629249

כתובת המשרד: רח' קלישר 5 ב"ב מיקוד 51388

דוא"ל: ORNM12@walla.com

ניתן לשלוח הערות, תגובות, ומודעות

אין למלטל בשבת במקום שאין ערובו

שבת חנוכה

חודש כסליו,

לקוח מתוך ספר המנהגים הגדול

בעריכת מורינו המרא דאתרא ורב הקהילה שליט"א
הספר נמצא בשלבי הגהה אצל חוני הקהילות די בכל אתר

ליל שבת חנוכה

א: מוסיפים שמן בכוסות, או מדליקים נרות יותר גדולים, שידלקו לפחות עד חצי שעה אחרי צאת הכוכבים, א.
ומדליקים נרות חנוכה לפני שמדליקים נרות שבת, ב.

ב: מתפללים תפלת ליל שבת חגיגית, והוגים את הקמץ בחולם, ואין אומרים "במה מדליקין", ב.

ג: בסוף התפלה שרים את הפיוט: "יגדל אלקים חיי" בנגון מיוחד של שבת חנוכה.

ד: אחר כך שר החזן את הפיוט "יתרועעו אף ישירו", א, באותה מנגינה, ובסימו אומר את חלקו הראשון של הקדיש באותה מנגינה, ובלייל שבת השנייה, החזן שר את הפיוט "אכלו משמנים", ואת חלקו הראשון של הקדיש אומר באותה מנגינה.

שבת ראשונה של חנוכה

א: בשבת זו מוסיפים פייטים מיוחדים לקשרים לחנוכה, ואלו הם: לפני "נשמת", החזן שר את הפיוט: "ימי חנוכה גואלי", א, והצבור חוזרים על הפזמון, ואחרי "ישתבח", החזן שר את הפיוט: "אגדלך", או "אגדל שם כבודך" בנגון מיוחד.

ב: לפני הוצאת ספר תורה בשנה הראשונה לפתוח, החזן שר את הפיוט: "פרשו עלי מזוי שכנתך", א, ובשמוליכים את ספרי התורה לתבה, החזן שר את הפיוט: "יום זה לישראל", או פיוט אחר השיד לשבת, והצבור חוזרים על הפזמון.

ג: לפני הקדיש של עלינו לשבת, שר החזן את הפיוט: "הנותן לנו תשועה", א, ובסימו אומר את חלקו הראשון של הקדיש באותה מנגינה.

ד: בשבת זו היו מעלים לתורה את זקני הצבור, לפי סדר גילם, אך היום יש מקומות שסדר זה השתנה, ומעלים לתורה כסדר שמעלים כל שבת.

שבת שנייה של חנוכה

א: גם בשבת זו שרים מספר שירים ואלו הם: לפני "נשמת", החזן שר את הפיוט: "אז תפיל בנעימים חבלך", ואחרי "ישתבח", החזן שר את הפיוט: "אגדלך אלקי כל נשמה", ולפני ההיכל, החזן שר את הפיוט: "פרשו עלי זיו שכנתך".

ב: לפני הקדיש של עלינו לשבת, החזן שר את הפיוט: "אשר שכן בצר בסנה", א, ובסימו אומר את חלקו הראשון של הקדיש באותו נגון.

בצינו להדגיש, כי יתכן שבמקומות מסוימים שרים פייטים אחרים מאשר הפייטים שצינתי, וזוהי זכותם להמשיך במנהגם, ולא באתי לומר שישירו דוקא שירים אלו, אלא פונתי לומר ששירים אלו שכיחים לחג חנוכה, אך בודאי שאין אסור לשיר שירים אחרים, ועל זה נאמר: "אלו ואלו דברי אלקים חיים" מקורות והערות

א) כך פסק מרן השו"ע (סימן תרע"ב סעיפים א, ב), וכך נוהגים רוב העם, והטעם שידלקו הנרות במשך חצי שעה לפחות מצאת הכוכבים, כי זהו הזמן של עד שתכלה רגל מן השוק, דהיינו שאנשים עוברים ושבים בדרכם לביתם עד זמן זה, ויש פרסום הנס.

ב) כך פסק מרן השו"ע (סימן תרע"ט ס"א), וכן כתב ה"ברכי יוסף" (אות א') שהעיקר כדברי מרן השו"ע, ובה יוצא ידי של כל הדיעות, וטעם נוסף כתב הרדב"ז (בתשובות סוף סימן תשנ"ז), ש"מעלין בקודש ואין מורידין", כי נרות שבת חשובים יותר מנרות חנוכה, כמו שפסק מרן השו"ע (סימן תרע"ח ס"א).

ג) כך כתב רבי יצחק אבזהב ז"ל (בסוף הל' חנוכה בשם א"ח), והטעם שמוזכר בפרק "במה מדליקין", כל השמנים הפסולים להדלקת נר שבת, מה שאין כן בנרות חנוכה שכל השמנים כשרים, ובכף החיים (הל' שבת סימן ר"ע אות ט') כתב, שבזמנינו נוהגים בארץ ישראל שלא לאמרו, וכן פסק הגר"מ אליהו שליט"א בהערותיו לספר "קיצור שולחן ערוך" (עמוד 259 הערה י"א).

ד) הטעם ששרים את השיר "יתרועעו אף ישירו", עיין בנושא שבתות מיוחדים, שבת חנוכה הערה ט'.

ה) הטעם ששרים את השיר ימי חנוכה גואלי, עיין בנושא שבתות מיוחדים, שבת חנוכה הערה י'.

ו) שרים לפני ההיכל לפני הוצאת ספר תורה את השיר "פרשו עלי שכנתך"

ז) הטעם לשיר "הנותן לנו תשועה", עיין בנושא שבתות מיוחדים, שבת חנוכה הערה י"א.

ח) שיר שחיברו ר' אליהו עדני (פייטן מתקופתו של רבי נחמיה מוטא זצ"ל, שהגיע מעדן שבתים והשתקע בקוציץ, וחלק משיריו נמצאים בשיר "קולס"), ושמו מופיע בראשי תיבות של השיר, והשם קשטאל הכתוב בשיר, הלא הוא דוד קשטאל, ויעקב הלא הוא בנו, ושניהם באו למחוז קוציץ מקשטליה, ובספר אבן ספיר (דף ס"ה ס"ו) כתוב: שבעיד פארוד נמצא בית כנסת גדול עתיק ומפואר, ובקיר המזרחי נמצאת אבן אחת ועליה חרוט באותיות אשוריות שיר זה. (עד היום מוצבת האבן בכניסה לבית הכנסת). תיבת הושלם הכתוב בשיר רומז לשנת בנין בית הכנסת שהיה בשנת 5376 (שפ"א), ושני אנשים אלו הם שבנו את בית הכנסת, בפארו, ולרגל האירוע חיבר ר' אליהו עדני פיוט זה, וכאשר ברחו הלבנים, החזיקו השחורים עד היום, עכ"ל. שרים שיר זה בחנוכה, כי הוא מביע כיסופים לגאולה שתהיה לעתיד לבא, כמו שהיה לישראל בחג החנוכה. (מפאת חוסר מקום לא הבאנו את מנהגי הקהילה במוצי"ש של חנוכה, ועמכם הסליחה)

כתב בעל החפץ חיים זצ"ל: "...וכוזה יראה בעצמו לעשות לעליו נשמת אביו ואמו שעמלו בכל כוחותיהם עליו...

יתנדב איזה ספר הצריך לרבים ללמוד בו ויכתוב עליו את שמו, ובכל עת שילמדו בו יהיה לנחת רוח וכן ראיתי רבים נוהגים"

רבני וחזני הקהילה בעבר !

מורנו הרב אליה אליהו זצ"ל

"אלייז'קה מולייאר"

כתבה רביעית בסדרה

– פאיינן טע גען . רבי אברהם חי – זצ"ל יב"א .
מולייאר'ס פאנעק: 1991 .א. (101 פון 106)

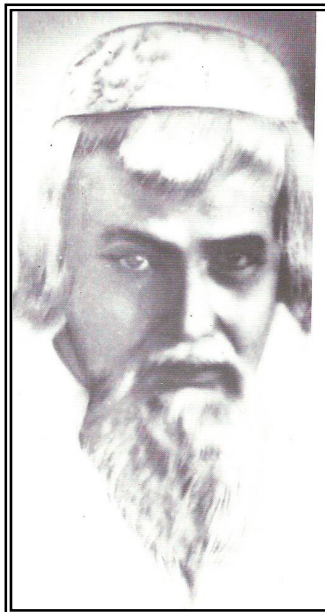
ר' אברהם חי עזרא חי"ו בחכנסת ספר התורה שכתב

שקבלנו טיגנו לפני האכילה , ביצים נתנו רק לילדים. בפרדס חנה חגגנו את חג הפסח. משם עברנו למעברת כפר חסידים , וגם שם קבלנו מזון לפי תלושים. החיים במעברה היו קשים , הקור באוהלים, השירותים שהיו בחוץ ונועדו לכולם. מים זורמים ומקלחות היו בחוץ, כל אלה לא הקלו על חיינו... בשנת 51 , היו שיטפונות במעברה, מים חדרו לבדונים שלנו, את הילדים השכבנו במיטה וכיסינו בשמיכה, והמבוגרים החלו לגרוף את המים, אך דבר לא הועיל ואז החלו לפנות את תושבי המעברה, לבתי הותיקים שבכפר חסידים ליומיים. את משפחתי פינו לביתו של האופה , הם קבלו אותנו יפה , ולחם לא חסר לנו. כל הימים היינו עסוקים בלחפש עבודה, עד שהשתלבו במקום מסודר, עבדנו בעבודות מזדמנות, קטיף תירס , סלילת כבישים, נטיעות שונות וכדומה.

אחרי שנים במעברה , עברנו לבית קבע ברכסים שליד כפר חסידים, הרבה דברים בבית שיפצתי כמו ידי , ולאט לאט הגענו אל המנוחה והנחלה. אחי עלו בגלי העלייה שבאו אח"כ , וכל אחד התיישב במקום אחר. כיום אני ואשתי גרים ביסוד המעלה, אצל הבת שלי. (תודתי נתונה לטובה מרדכי, ולרבקה יוסף חי, על פרטים שהוסיפו לי).

דבר המערכת: ברצוננו להודות בחום לרבי אברהם חי עזרא חי"ו על הירתמותו

לתעד את קורות בית אביו, יזכה לנחת מכל משפחתו ויקויים בו הפסוק: "עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו" מתוך בריאות איתנה לו ולכל משפחתו יחיו. כמו כן ישר כוח לבתו תחי' שעמלה להוציא ראיון זה לפועל, ומזה ילמדו וכן יעשו על מנת לתעד ולהנציח מורשת נפלאה זו. (בכתבה הבאה נביא בל"ג תיעוד אותנטי על הוצאת קברו של הרב והעברתו לא"י ע"י המשתדל ר' אליהו פלג חי"ו)

ש- מה ארע בימיו האחרונים? בתקופה האחרונה לחייו הוא היה מרבית הזמן במיטה , רבים היו באים לבקרו, ולשאול לשלומי, ובני המשפחה לא משו ממיטתו. ביום כיפור האחרון הוא נשאר בבית ואחד מבני המשפחה שמר עליו. את הבנות שלו, שחזרו מבית הכנסת מוקדם, על מנת לסעוד אותו, שילח חזרה לבית הכנסת. גם במצב זה לא הסכים אבא לשבור את צום כיפור. מספרים כי היה אירוע משפחתי (זבד הבת) לאחת מנינותיו , ואבא שאל את הרופא? "האם אוכל ללכת לבית הכנסת?" והרופא השיב לו- " רבי , בכל מקום שאתה נמצא יש קדושה של בית כנסת, אתה יכול להישאר במיטתך". אבא נאסף אל אבותיו בחול המועד סוכות, וכידוע אין אבלות בחול המועד ורק במוצאי שמחת תורה החלו ב"שבעה" יש לציין שהרב וואוצ'קה מולייאר זצ"ל היה בין אלה שדאגו רבות לסיודי ההלוויה. אבא נקבר בבית הקברות המקומי, ועל קברו הקימו מצבה, ועליה כיתוב, מה שהקל בזיהוי הקבר. לימים הועלו עצמותיהם של אבא אמא ועוד קרובים לארץ ישראל, והם טמונים היום בבית העלמין של יסוד המעלה. המבצע לא היה פשוט, אבל זה דורש סיפור בפני עצמו, ומן הגיבורים עצמם.

ש- כיצד עלו בניו לארץ והיכן התיישבו? הגענו לארץ בשנת 50 , כחמש משפחות ועוד מספר בחורים רווקים. אני באתי עם אשתי תחי' ושני ילדיי. הימים היו ימים שלפני חג הפסח. ירדנו מן המטוס ובאנו לשער העלייה- שליד חיפה, קבלו את פנינו בלחם מרוח בריבת אננס שאהבתי מאוד. שם שהינו שנים-עשר ימים. משם נשלחנו לפרדס חנה לבית עולים, ונשארו שבעה חודשים. כאן האוכל סופק במרכז חלוקה. אני הגעתי לקבל את המנות שהוקצבו למשפחתי, את הזיתים לא הכרנו, הם נראו לנו כגללי עיזים, זרקנו אותם או נתנו לאחרים. ואת הדג המלוח

מבזק בקהילה – דיווחים, עדכונים, הודעות ותזכורות!

ירושלים קטמון- ברכות חמות נשגר למשפחת דקל לרגל שמחת הבר מצוה של בנם דוד נ"י העליה לתורה תאריך בפרשת ויגש בביהכ"ס ע"ש "הרב נחמיה מוטא" במושב גבעת כוח כמו כן הנחת התפילין תאריך ביום שני ב' בטבת בביהכ"ס "זבול קודש" קטמון, בברכת שאו ברכה מאת ה' ושיגדל לתורה חופה ומעשי"ט.
הצירודה- כמידי שנה יערך הילולת הצדיק רבי נחמיה מוטא זצוק"ל בכל פוזרות קהילתינו, ביום ראשון כ"ד כסליו, נר ראשון של חנוכה. ההילולה במושב תעוז תאריך בביהכ"ס המרכזי, בהשתתפות מורנו הרב שליט"א תוך ליווי שירה ופיוטים, תחילת תפילת ערבית בשעה 18.00 הציבור מוזמן, עזרת הנשים פתוחה.

מגזר ומחנה
היציבה

"אחדות היא עמוד גדול לתיקון העולם ולקיים כל דבר, ורוחו של מקום נוחה מאוד מדבר זה. וכל חבורה של אנשים שרוצים לעשות דבר ושיהא לו קיום ושיעמוד ימים רבים, צריך שיהיו כולם באגודה אחת, ואז כל רוחות שבעולם אין מזיזים אותם ממקומם, אבל אם זה אומר בכה וזה אומר בכה, וכל אחד רוצה שדיבורו יהיה לפניו ולא לאחר, ואומר אני הצודק... אזי הם נעשים אגודות אגודות ויוצא מזה חורבן, ומרעה לרעה הם יוצאים ובאים לידי מחלוקת אש להבת שלהבת... והמשילו זאת חכמינו ז"ל: לאגודה של עצים, כל זמן שהם קשורים יחד, אפילו גיבור שבגיבורים לא יכול לשבור אותם, אבל כשהם אחת אחת ומפורדים, הם קלים להישבר... וכן אם ירצה אדם לשבר שק של אגוזים לא יוכל לשברם, אולם אם ייקח אחד אחד ויכל להם.. וכיצד אפשר להיות באחדות שהרי הדעות פעמים חלוקות? על כך אומרת התורה: "אחר רבים להטות" ואף אם נראה ברור בעיניו שהם טועים ואליו ראוי לשמוע, בכל זאת יבטל דעתו מפני דעתם, ויסייע גם הוא עם הרבים ולא יעבור על דעת חבריו, כמאמרו של התנא רבי יוסי שאמר: מעולם לא עברתי על דעת חברי, יודע אני בעצמי שאיני כהן, ואם היו אומרים לי חברי: "עלה לדוכן", הייתי עולה. ולא יאמר אקבל דעתם אך לא אסייע בעדם, אלא יצא לקראת נשק נגד החולקים עם הרבים, ויאמר להם בדרכי נועם, ויסביר להם שיקבלו דעת הרבים. וצריך לשמוע בקול הזקנים והחכמים שבאותו הדור כי הם מורי הדרך ומנווטי ההנהגה, אולם כתוב בגמרא (ראש השנה כה): "אשרי הדור שהגדולים נשמעים לקטנים" שעל ידי כך ישאו הקטנים קל וחומר בעמם וישמעו לגדולים, ולפעמים צריך שהזקנים והגדולים ישמעו לקטנים ויבטלו רצונם מפני רצונם, לפי צורך השעה כשרואים שקרוב לצאת פירצה לפי דעתם של בחורים שהם חסרי מדע". ואם יש רב, מורה צדק וטובי ומנהיגי העיר, שקיבלום עליהם שעל פיהם יהיה הנהגת העיר, ראוי שלא יהא פוצה פה ומצפצף עליהם, אפילו אם יאמרו על ימין שהוא שמאל. וכל ערום יעשה בדעת ויעמוד על המשמר ברוב עוז ותעצומות להתמיד האחדות, כי זהו קיום והעמדה ויסוד לכל עניין ולכל מניין".

(הדברים ערוכים מתוך הספר הנפלא: פלא יועץ - להרב הקדוש רבי אליעזר פאפו זצוק"ל: ע' אחדות)

חתום מני שנת
לאור נחמיה -
הבטאון שלך!

הודעה חשובה:

קהיליית המעוניינת לקבל הגליון
מתבקשת ליצור קשר עם המערכת.
בפלא' - 0527-629249
כמו"כ ניתן לשלוח הודעות, עיכונים
מחנעשה בקהילות.

**ספר המנהגים הגדול
למורנו המרא דאתרא שליט"א**

- ☒ בימים אלו נשלחים פרקי הספר לידי נציגי החונים ואנשי ספר הי"ז של קהילותינו די בכל אתר ואתר לצורך הגהות אחרונות, אנו פונים בזאת לכל מי שיודע על מנהגים נוספים שאינם ידועים לכלל הציבור, להודיע למערכת על מנת להערך בהתאם.
- ☒ המעוניין להנציח את קרוביו לזכות ברכה והצלחה ולהבדיל לעילוי נשמה - נא לעדכנו.
- ☒ כמו כן אותם אלו שרצו לקבל עמודי הנצחה בספר, נא לעדכן במערכת

בית ההוראה !!

בית ההוראה ושאלות בהלכה פתוחים לקהל הרחב
מידי יום בין השעות 21.00 - 22.30
רישום לנישואין והדרכת החתן בנושא הבית היהודי
יערך במקום (בתאום מראש).
מחלקה להדרכת כלות (כנ"ל).
לשאלות בענייני הלכה וקביעת תורים
חייג: 02 - 9911655 בית הרב.

הבחרה נחוצה

המערכת שומרת לעצמה הזכות לפרסום כתבות וכו'
כמו"כ אין המערכת אחראית לחומר המפורסם
והנכתב בעלון הוא על דעת הכותב בלבד ט.ל.ח.

העלון בחסות

נגריית סימון

התנפלת אבי סימון

שמחים להגיש

את מביעני אחרי חגים

מחירים מיוחדים

על ארונות מטבח!

מחלקה מיוחדת לשדרוג ארונות מטבח

פלא: 0522 - 672893

אור הזכויות לזכות, לרפואה, ולהבדיל לע"נ.

- לע"נ** יפת בן רבקה ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה. הונצח ע"י המשפחה
- לע"נ** ציפורה בת דינה ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה. הונצח ע"י המשפחה
- לע"נ** יצחק בן רבקה ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה. הונצח ע"י הר' יפת יוסף
- לע"נ** אברהם בן אפריים ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה. הונצח ע"י מר אבי סימון
- לע"נ** פנינה בת שרה ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה.
- לברכה והצלחה** כל מחזיקי ותומכי העלון אור נחמיה יחברכו ממקור הברכות ויושפעו שפע רב, אמן